ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
Školské inšpekčné centrum Prešov
Levočská 13, 080 01 Prešov

Číslo: 7126/2024-2025

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa **09. 04. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Hrabské 42	
Zriaďovateľ	Obec Hrabské

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:
Mgr. Tatiana Glittová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **následnú inšpekciu** č. 7126/2024-2025 zo dňa 07. 04. 2025 inšpekciu **vykonali:**
Mgr. Alena Porvazová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov .....
PaedDr. Beáta Hricková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Základné údaje vzťahujúce sa na inšpekciu, na základe ktorej sa vykonala **následná inšpekcia**:

Kontrolovaný subjekt	
Základná škola, Hrabské 42	
Druh školskej inšpekcie	Komplexná inšpekcia
Číslo poverenia	7093/2023-2024
Dátum vykonania školskej inšpekcie	13. 05. – 15. 05. 2024

Mená školských inšpektoriek, ktoré inšpekciu vykonali:
PaedDr. Valéria Radová; Mgr. Alena Porvazová

Zistené nedostatky:

Počas komplexnej inšpekcie boli Štátnou školskou inšpekciou (ŠŠI) zistené nedostatky týkajúce sa obsahu školského vzdelávacieho programu (ŠkVP), neposkytovania účinnej podpory vo vzdelávaní menej úspešným žiakom (MÚŽ), ako aj nevytvárania podmienok pre bezpečné školské prostredie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese vyučujúce nevenovali dostatočnú pozornosť zdokonaľovaniu komunikačných kompetencií žiakov, rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov so zameraním na analýzu, hodnotenie a tvorivosť, rozvoju sebahodnotiacich zručností žiakov i zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov, ako aj ich podnecovaniu k vyjadrovaniu, zdôvodňovaniu vlastných názorov či posudzovaniu

hodnotových postojov rovesníkov. Nedostatkom v edukácii bolo zriedkavé realizovanie aktivít vo dvojiciach alebo v skupinách, prezentovanie i posudzovanie výsledkov spoločnej práce žiakov a taktiež aj nedostatočné rozvíjanie ich kompetencií v oblasti využívania informačno- -komunikačných technológií (IKT).

Porušenie platného právneho predpisu sa týkalo organizovania iných súčastí výchovno- -vzdelávacieho procesu bez vypracovaného a podpísaného písomného záznamu o organizačnom zabezpečení a poučení zúčastnených osôb o bezpečnosti a ochrane zdravia.

Prehľad uplatnených opatrení	**Počet**
Odporúčania	10
Opatrenia prijaté zo strany kontrolovaného subjektu	1
Opatrenia uložené Štátnou školskou inšpekciou	0

Príslušnú správu o prijatí opatrenia, ako aj správu o splnení opatrenia na odstránenie zisteného nedostatku a jeho príčin zaslala riaditeľka školy v stanovenom termíne.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Akceptácia odporúčaní

1. ***Kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na vytváranie priestoru pre rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na všetkých vyučovacích hodinách a na uplatňovanie stratégií vyučovania, ktoré podporujú ich verbálny prejav.***
2. ***Kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na vytváranie priestoru na prácu vo dvojiciach alebo v skupinách a na prezentovanie a zdôvodňovanie výsledkov ich spoločnej práce.***
3. ***Kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti zmysluplného využívania IKT.***
4. ***Kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na úrovni vyšších myšlienkových procesov so zameraním na analýzu, hodnotenie a tvorivosť.***
5. ***Kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov.***
6. ***Kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na vytváranie priestoru pre diskusiu a prezentovanie vlastných názorov.***

Na základe predloženého plánu kontrolnej činnosti a písomných záznamov z hospitačnej činnosti ŠŠI zistila, že riaditeľka školy v školskom roku 2024/2025 kontrolovala úroveň edukačného procesu prostredníctvom 17 hospitácií predovšetkým so zameraním podľa odporúčaní ŠŠI. Vzhľadom na typ školy bol počet zrealizovaných hospitácií primeraný. Z vyjadrenia riaditeľky školy a z analýzy predložených hospitačných záznamov vyplynulo, že výsledky z kontrolnej činnosti s vyučujúcimi individuálne vyhodnocovala a v prípade zistených nedostatkov prijímala opatrenia na ich eliminovanie s cieľom skvalitniť edukačný proces.

ŠŠI akceptáciu odporúčaní posudzovala prostredníctvom zrealizovaných hospitácií na 6 vyučovacích hodinách v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, matematika, prírodoveda a prvouka. Z vykonaných hospitácií vyplynulo, že v porovnaní so zisteniami z komplexnej inšpekcie sa práca vyučujúcich zefektívnila najmä v oblasti rozvíjania komunikačných kompetencií žiakov, vytvárania priestoru na prácu vo dvojiciach alebo v skupinách, prezentovania a zdôvodňovania výsledkov ich spoločnej práce

a rozvíjania kompetencií žiakov v oblasti zmysluplného využívania IKT. Na sledovaných hodinách učiteľky komunikačné kompetencie žiakov väčšinou stimulovali kladením jasne formulovaných otázok vyžadujúcich si súvislejšie odpovede, podnecovaním žiakov k plynulému vyjadrovaniu, ako aj upozorňovaním na správnu výslovnosť a artikuláciu. Pri práci so súvislými alebo nesúvislými textami žiaci z väčšej časti porozumeli ich obsahu, sporadicky dokázali v textoch vyhľadať uvedené informácie a prevažne ich aj analyzovať. Avšak na väčšine hodín schopnosť texty hodnotiť a vyvodzovať z nich závery nepreukázali v potrebnom rozsahu. Skupinová práca alebo práca vo dvojiciach bola realizovaná na takmer všetkých sledovaných hodinách, kedy žiaci zväčša dokázali kooperovať a preberať spoluzodpovednosť za plnenie úloh. Výsledky spoločných činností žiaci vedeli prezentovať iba ojedinele, v menšej miere dostali príležitosť zdôvodniť ich pred svojimi spolužiakmi, čo však nedokázali. Na takmer všetkých kontrolovaných hodinách bolo žiakom umožnené pracovať s výučbovými programami prostredníctvom digitálnej techniky (tablet), čím boli dostatočne rozvíjané ich kompetencie v oblasti využívania IKT. Priamym pozorovaním edukačného procesu ŠŠI taktiež zistila, že miera rozvíjania vyšších myšlienkových procesov u žiakov bola nízka. Žiaci iba sporadicky riešili úlohy na rozvoj analytického myslenia (analýza matematických operácií pri násobení a delení čísel, rozbor literárnej ukážky po obsahovej stránke a pod.), kedy dokázali vykonávať rozbor informácií a na základe vlastných poznatkov vedeli hľadať medzi nimi súvislosti. Spájať vedomosti s riešením problému prostredníctvom tvorivých úloh bolo žiakom umožnené iba zriedkavo (tvorenie trojciferných čísel z určených číslic a pod.). Nevytvorením optimálneho priestoru na riešenie úloh zacielených na analýzu, hodnotenie a tvorivosť neboli u žiakov komplexne rozvíjané ich poznávacie kompetencie. V oblasti hodnotenia a sebahodnotenia žiaci nedostali možnosť na hospitovaných hodinách zhodnotiť výsledky aktivít spolužiakov s uvedením argumentov a iba v malej miere mali príležitosť reflektovať svoj učebný výkon. Prezentovať vlastné názory či postoje v rámci preberaného učiva dokázali žiaci len ojedinele. K argumentačnej diskusii zo strany vyučujúcich neboli vôbec vedení, čo výrazne obmedzilo celkovú úroveň rozvíjania ich občianskych kompetencií. Z komparácie uvedených zistení a záverov z komplexnej inšpekcie vyplynulo, že celková úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu sa zlepšila, čo dokumentuje účinnosť realizovanej internej hospitačnej činnosti .

Odporúčania boli akceptované.

7. ***Zapracovať do ŠkVP podmienky výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP).***

   Kontrolovaný subjekt doplnil do ŠkVP podmienky výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP. Osobitosti vzdelávania žiakov zo SZP škola prezentovala vytváraním edukačného prostredia s rešpektovaním ich sociálnych špecifík tak, aby bolo vzdelávanie pre týchto žiakov motivujúce.

   Odporúčanie bolo akceptované.

8. ***Vypracovať systém opatrení na podporu MÚŽ vo vzdelávaní, opatrenia systematicky kontrolovať, vyhodnocovať a v prípade ich neúčinnosti prijímať ďalšie opatrenia.***

   V školskom roku 2024/2025 kontrolovaný subjekt vypracoval interný dokument *Školská stratégia znižovania školského neúspechu a podporné opatrenia pre žiakov v závislosti od výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka,* ktorý obsahoval všeobecne identifikované možné príčiny neprospievania žiakov, školou určený postup pomoci slaboprospievajúcim žiakom i konkrétne opatrenia využiteľné v edukačnom procese. Súčasťou dokumentu boli aj informácie k aplikácii podporných opatrení v spolupráci

s učiteľmi, školskou špeciálnou pedagogičkou, školským podporným tímom a poradenským zariadením. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že učitelia vo vyučovacom procese uplatňovali rôzne postupy a opatrenia na podporu MÚŽ, ktorých účinnosť analyzovali na rokovaniach poradných orgánov školy, čo preukázali aj zápisnice z týchto zasadnutí. K najčastejšie prijatým opatreniam na eliminovanie školského neúspechu žiakov patrili predovšetkým individuálny prístup, predĺžený čas na odpovede, opakované vysvetľovanie učiva, pomoc pedagogických asistentov, formatívne hodnotenie a doučovanie žiakov. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy boli nastavené opatrenia účinné a napomáhali k znižovaniu počtu neprospievajúcich žiakov.

Odporúčanie bolo akceptované.

9. ***Realizovať pravidelné monitorovanie správania sa žiakov, k zisteným nedostatkom prijímať opatrenia a kontrolovať ich plnenie.***

Kontrolou predloženej písomnej dokumentácie bolo zistené, že v školskom roku 2024/2025 školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní (koordinátorka prevencie) zrealizovala 1 prieskum formou anonymného dotazníka zameraného na šikanovanie a sociálnu klímu v triede. Uvedený dotazník bol zadaný žiakom 3. – 4. ročníka. Z predložených zápisníc z rokovaní pedagogickej rady vyplynulo, že pedagogickí zamestnanci školy na ich zasadnutiach neboli oboznámení s výsledkami monitoringu a v prípade zistených nedostatkov škola neprijímala opatrenia na ich odstránenie ani nestanovila ďalší postup na eliminovanie nežiadúcich prejavov v správaní žiakov (pohovory so žiakmi, ich zákonnými zástupcami a pod.).

Odporúčanie nebolo akceptované.

10. ***Výsledky vnútornej kontrolnej činnosti analyzovať a vyhodnocovať v poradných orgánoch školy, k zisteným nedostatkom prijímať opatrenia a následne kontrolovať ich akceptáciu či plnenie.***

Z kontroly predložených zápisníc zo zasadnutí pedagogickej rady a metodického združenia v aktuálnom školskom roku 2024/2025 vyplynulo, že riaditeľka školy výsledky z kontrolnej a hospitačnej činnosti na zasadnutiach poradných orgánov školy nezovšeobecňovala, stav vo výchovno-vzdelávacej oblasti neanalyzovala a k zisteným nedostatkom neprijímala konkrétne opatrenia.

Odporúčanie nebolo akceptované.

1.2.2 Plnenie opatrenia prijatého kontrolovaným subjektom

1. ***Organizovať školské a mimoškolské aktivity (výlety, exkurzie a i.) s vypracovaným a podpísaným písomným záznamom o organizačnom zabezpečení, poučení zúčastnených osôb o bezpečnosti a ochrane zdravia a s podpisom pedagogického zamestnanca povereného riaditeľkou školy.***

ŠŠI kontrolou písomnej dokumentácie súvisiacej s organizovaním mimoškolských aktivít zistila, že kontrolovaný subjekt pred uskutočnením školy v prírode v Bardejovských Kúpeľoch v máji v školskom roku 2023/2024, vyhotovil písomný záznam o organizačnom zabezpečení školy v prírode v súlade s platným právnym predpisom. Dokumentácia týkajúca sa realizácie školy v prírode obsahovala poučenie zúčastnených osôb o bezpečnosti a ochrane zdravia, podpis pedagogického zamestnanca povereného riaditeľkou školy a podpisy všetkých zúčastnených osôb. Súčasťou predloženej dokumentácie boli taktiež informované súhlasy zákonných

zástupcov, ktorí svojimi podpismi potvrdili, že boli informovaní o organizácií hromadnej školskej akcie a riadne poučení o dôsledkoch svojho súhlasu.

Opatrenie bolo splnené.

2 ZÁVERY

Kontrolovaný subjekt akceptoval 8 z 10 odporúčaní ŠŠI. V dôsledku akceptovania odporúčaní týkajúcich sa hospitačnej činnosti riaditeľky školy sa vytvoril reálny predpoklad pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu kontrolovaného subjektu. Zapracovaním osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP do ŠkVP škola deklarovala vytváranie rovnakých vzdelávacích možností pre všetkých žiakov s rešpektovaním ich osobitostí, čím zaistila zlepšenie obsahovej stránky základného dokumentu školy. Na podporu MÚŽ vo vzdelávaní škola vypracovala systém opatrení zameraný na eliminovanie školského neúspechu žiakov, čo vytváralo podmienky na zlepšenie ich vzdelávacích výsledkov. Škola nerešpektovaním odporúčania týkajúceho sa prevencie nevhodného správania sa žiakov nevytvorila vhodné podmienky na podporu bezpečného školského prostredia. Opätovne pretrvával nedostatok týkajúci sa systematického analyzovania a vyhodnocovania výsledkov kontroly výchovno- - vzdelávacieho procesu riaditeľkou školy na zasadnutiach poradných orgánov, čo znižovalo efektivitu nastaveného kontrolného systému školy.

Splnením uloženého opatrenia kontrolovaný subjekt zabezpečil vedenie dokumentácie súvisiacej s organizovaním školských a mimoškolských aktivít v súlade s platnou legislatívou, čím vytvoril podmienky na zaistenie bezpečného školského prostredia a ochrany zdravia žiakov.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. plán kontrolnej a hospitačnej činnosti
3. hospitačné záznamy
4. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
5. zápisnice zo zasadnutí metodického združenia
6. interný dokument *Školská stratégia znižovania školského neúspechu a podporné opatrenia pre žiakov v závislosti od výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka*
7. dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít
8. triedne výkazy a katalógové listy žiakov

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:
Školská inšpektorka: Mgr. Alena Porvazová
Dňa: 25. 04. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY
Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
   Mgr. Alena Porvazová
b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
   Mgr. Tatiana Glittová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 02 05. 2025 v Prešove:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Mgr. Alena Porvazová .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Tatiana Glittová .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú *(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):*

Mgr. Tatiana Glittová, riaditeľka školy .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Alena Porvazová, školská inšpektorka .....

Na vedomie
Úsek inšpekčnej činnosti